

VČELKA

časopis pre školskú mládež.

Ročník V.

Turč. Sv. Martin, 15. júla 1883.

Číslo 7.

Slepá babička.

Čiňohra pre dietky vo troch jednaniach od Františka Pravdy.

(Dokončenie.)

Výstup 7.

Lekár. Palko. Predošlí.

Palko (otvorí lekárovi dvere). Ráďte vstúpiť, tu je naša babička.

Lekár. Pán Boh s vami, milé dietky; vidím, že ste pri babičke, a bezpochyby ste sa s ňou už dorozumeli. (Pristúpi k babičke a chytí ju za ruku). Dobrý deň, pani Suchárová; máte hodné vnučatá, a priznávam sa, že len ony ma priviedly k tomu, že obetujem vám dnešné odpoľudnie.

Babička. Vítam vás, šlachetný pane. Odpusťte tým deťom, ak boly prismelé, a so mnou, starou ženou, majte útrpnosť a milosrdenstvo.

Lekár. Nebojte sa, drahá pani, ja vám neublížim a predbežne len podivám sa na vaše oči. Dovoľte! (Chce jej zodvihnúť stínitko).

Ferko (tahá ho za kabát). Dajte pozor, aby babičku nebolelo.

Želka. Pozor dajte.

Dušan. Pozor.

Elenka. Pozor.

Lekár. Dám pozor, nič ju to nebude bolet, verte mi a buďte pokojné. (Podíva sa babičke na oči a stínitko zase spustí). Všetko je v poriadku. Môžte sa tešiť.

Ferko (skáče a hádže rukama). Už je to v poriadku. *Želka*, raduj sa.

Želka (skáče). *Elenka*, raduj sa.

Elenka (taktiež). *Dušanko*, raduj sa.

Dušan (tiežtak). Hurrá! Sláva! (Väčšie deti jich tŕšia).

Lekár. Milé deti, ešte sa nič nestalo; ja som si len babičkine oči obzrel; pomoc je možná, daj Pán Boh, aby sa aj podarila. (K babičke). Odídeme do druhej chyže, kde nám budú na pomoci dospelejší. (K deťom). Kto z vás vodieva babičku?

Mariška. Vodievame ju hneď ten hneď ten, ako príde, teraz jej trebárs ja poslúžim.

Anička. Ja s tebou, Mariška.

Palko. V jej chyži je môj tatuško a moja mamička a všetci strýčkovia a tetušky.

Lekár. Dobre, bude teda dosť pomoci. (Mariška a Anička odvádzajú babičku; lekár ide za nimi).

Všetky deti (hrnú sa za babičkou a chytajú ju za šaty). Babička, babička, Pán Boh pomáhaj!

Vystup 8.

Predošli bez *babičky*, *lekára*, *Aničky* a *Marišky*. Pozdejšie *Mariška* a *Anička*.

Olga. Už nám ju odviedli. Je smutno bez nej. Srdce mi bije od strachu. Div že sa nedoplačem. Bude to hrozná chvíľa, kým sa dozvieme, či vidí alebo či musí zostať slepá.

Ivan. Dlho to trvať nebude; počkáme tuná, však oni nás nenechajú v neistote.

Palko. Pán doktor má všetko pripravené, nástroje si vzal sebou; keď som poňho bol, ukázal mi krásnu tobôlku, v ktorej sú složené, a leskly sa, ako by jich bol práve kúpil.

Ladko. Pán Boh mu veď jeho ruku.

Žofka. Boly ste pri babičke?

Mariška. Odovzdaly sme ju našim otcom a matkám a oni sa s ňou a s pánom doktorom zavreli.

Anička. Nás poslali sem k vám, aby sme sa vŕaj za babičku modlili.

Tonka. Tu je svätý obraz (ukazuje na stenu), babička sa pred ním s námi modlieva.

Milan. Je to jej patronka.

Števk. Bude za ňu orodovať.

Mariška. Babička hovorí, že je spiev náš Pánu Bohu príjemný; spievajme a prosíme Hospodina, aby nám ju zachoval a zrakom obdaril. (Všetci obrátia sa ku obrazu; napredku stojí Mariška medzi Ferkom, Želkou, Dušanom a Elenkou, potom nasledujú prostredné a za nimi väčšie deti. Spievajú):

Pane svetov, svatých ríše,
pošli pomoc z nebies výše,
udel zrak babičke.

4.

Vyslyš prosby, vyslyš vzdechy,
prameň svatej si útechy,
udel zrak babičke.

Mariška. Všemohúci Bože a milostivý Otče náš, my sme tvoje dietky, budeme bývať dobré; budeme ňa milovať; čo naložíš, zachováme verne, plniac to po celý život svoj; čo zakážeš, toho budeme sa vystríhať, ne-návidiac každý hriech a každú nepravosť: smiluj sa nad našou slepou babičkou, pomoc jej a udel zraku, aby živá bola na svete šťastne, dokým nám ju ešte necháš, a tešila sa z nás, ktorí ju nikdy neprestaneme ctiť a poslúchať, činiac, čo rozmnožuje jej blaho a požehnanie prináša vnukom a vnučkám.

Ferko. My ju máme radi, ona nás má tiež rada, pomoc jej Pane Bože!

Želka. Pomoc jej!

Dušan. Pomoc!

Elenka. Pomoc! (Spievajú):

5.

Pomoc, pomoc, volá k Tebe
duša smutná hor do nebe,
a buď vždycky s námi!

Výstup 9.

Lekár. Predošlí.

Lekár (ktorého deti obklopi): Babička vás pozdravuje; dievčatá ktoré ju odvedly, nech idu zase pre ňu.

Mariška. A ako je?

Anička. Čo robí?

Mariška. Vidí?

Lekár. Choďte a dozviete sa. (Mariška a Anička odídu).

Ivan. Pane doktor, povedzte nám, ako to vypadlo?

Olga. Veľmi sa bojíme.

Lekár. Vypadlo to dobre a nemáte sa čo báť. Babička vidí, (deti strkajú hlavy dohromady a prejavujú radosť) ale z počiatku musí si oči veľmi šetriť. Svetlo by jej ublížilo, a keby jej, prv ako naň zvykne, na oči padlo silne a ju zarazilo, mohla by zase oslepnúť, a potom by jej už nikto nepomohol. Buďte tedy spokojné, keď sa na vás dnes len podíva a vás pozná. O dakolko dní bude zrak jej stály.

Palko. Pane doktor, ako sa vám odmeníme?

Ferko. Povedzte nám to, my vám všetko dáme.

Zelka. Povedzte.

Dušan. Povedzte.

Elenka. Povedzte.

Lekár. Veď sa vyrovnáme.

Výstup 10.

Babička. Mariška. Anička. Predošli.

Lekár (k deťom). Staňte si pekne do radu, (deti to urobia, Mariška a Anička pridajú sa k nim, babička stojí pri lekárovi) ja na chvíľku, ale len maličkú, babičke odviažem oči, aby vás videla. (Odviaže jej šatku).

Babička. Veru vás vidím, vďaka Pánu Bohu; tu sú väčšie: Ivan (každý riekne: „to som ja“), Paľko, Ladko, Mariška, Anička, Olga; tu sú tie prostredné: Milan, Števkó, Žofka, Tonka; tu sú tie menšie: Ferko (riekne: „kuku, babička“ a opakuje to), Zelka, Dušan, Elenka. Som nesmierne šťastná, že som vás uvidela, a Pán Boh dá, že sa ešte často budem tešiť z pohľadu na vás.

Ferko. Babička, ja to už nemôžem vydržať od radosti a hneď by som duby váľal.

Zelka. Váľaj, Ferko.

Dušan. Babička, ja tiež.

Elenka. Váľaj, Dušanko.

Babička. Na to budete mať ešte dosť času. Teraz musíme sa poďakovať (ukazuje na doktora) tu nášmu veľkému dobrodincovi, ktorý sa ma tak šľachetne zaujal.

Lekár. Milá pani, nesmiem vás ďalej nechať bez tej záclony, aby ste si neuškodili. (Zaviaže jej zase oči). Čo týka sa vďaky, nehlásim sa o ňu a neprijímam žiadnu. Keby nebolo týchto detí, nikto by ma tu nebol zdržal. Menovite tento malý gavalier (poťapká Ferka po pleci) a jeho malí spoločníci (ukazuje na Želku, Dušana a Elenku) dotierali na mňa, že som sa jim konečne poddal. Oni teda majú zásluhu o vás; čo ja som urobil, pridajme k jich účtu.

Babička. Nie som tak chudobná, žeby som vám vašu prácu so mnou nemohla zaplatiť; rodičia týchto detí sú tiež hotoví k akejkoľvek obeti; vy nesmiete utrpieť žiadnu škodu a dáme vám, čo požiadate.

Ivan. Prijmete i od nás čo máme.

Ladko. Je to tých 15 zl. 36 kr.

Lekár. Dnešnú prácu si na žiaden spôsob nedám odmeniť; zadržte čo máte, dajte chudobným, čo chcete; ja som vám poslužil, že si tak veľmi zakladáte na svojej babičke.

Ferko. Dáme vám koláča. My sme pekárove.

Dušan. Náš tatuško by vám urobil husára, lebo je perníkár.

Zelka. A náš by vám dal piškóty, lebo je cukrár.